

Inhoud

Een beetje overzicht

Voorwoord	4
Leeswijzer	7
Inleiding	9
1. Goed om te weten	11
TEAM Klassenmanagement?	12
Efficiënter met teams	13
Voorbereid op de toekomst	14
Een checklist	15
2. Zo doet u het	17
<i>De T van Teams</i>	18
Soorten teams	19
Hoeveel kinderen in één groep?	20
Teams vormen	21
Tafels plaatsen	23
<i>De E van Erg gestructureerd</i>	27
Met materiaal	28
Communicatie	32
Leerproces	34
<i>De A van Aparte Activiteiten</i>	37
Teambuilding	38
Drie Stappen Interview	40
Bouwen aan Klasklimaat	41
Hoeken	42
BreinPauze	43
Persoonlijke Oppeppers	45
Samenspel	46
Teamviering	47
Klasviering	48
Starten & afsluiten	49
Positief gedrag beïnvloeden	50
Persoonlijk contact maken	56
<i>De M van Matig geluidsniveau</i>	57
Stemvolume afstemmen	58
StemChef in actie	59
Achtergrondmuziek	60
De stem van de leraar	61
3. Stap voor stap invoeren	63
Stap 0: Voorbereiden	65
Stap 1: Werken in duo's	66
Stap 2: In duo's en (soms) in viertallen	70
Stap 3: Werken in teams introduceren	71
Stap 4: Werken in teams, definitief	79
Ja! Dit is echt wat voor onze school!	80

TEAM Klassenmanagement

Hoezo die naam?

Over hoe u uw groep zó kunt organiseren dat er een goede sfeer in de klas ontstaat, die blijvend is, hoe uw kinderen als vanzelf optimaal samenwerken, hoe u ervoor kunt zorgen dat elke leerling optimaal leert. Een beproefde werkwijze met vaste tafelgroepen, duidelijke spelregels, veel structuur én plezier.

De T van Teams

Informatie over ideale teamgrootte, soorten teams, hoe u teams samenstelt en welke werkvormen erg geschikt zijn.

De E van Erg gestructureerd

Informatie over hoe u materiaalgebruik handig kunt regelen. Het gaat daarbij over de tafelopstelling, het gemak van een TeamBak, beschikbaarheid materialen, een Tijdlezer, een LeerlingKiezer, genummerde plaatsen en extra activiteiten.

De A van Aparte Activiteiten om de samenwerking te stimuleren

Informatie over activiteiten voor teambuilding, optimaliseren van klasklimaat, teamviering, groepsviering, starten en afsluiten, positief gedrag beïnvloeden en persoonlijk contact maken.

De M van Matig geluidsniveau

Informatie over stemvolume, een RustChef en de werking van achtergrondmuziek.

Een aanpak waarbij u stap voor stap met uw groep het TEAM Klassenmanagement invoert, in een tempo dat geschikt is voor u en uw groep!

Voorbereid op de toekomst

Waarom werken met teams?

In het gewone leven functioneert elk mens voortdurend in groepen:

- thuis
- op het werk
- in opleidingen
- in de sport
- bij muziek maken
- en andere hobby's
- in politiek, kerk enzovoort.

We bereiden kinderen daar niet op voor door ze apart aan tafeltjes te zetten en ze vooral in hun eentje van alles te laten doen.

We geven ze een grotere kans op geluk en op goed functioneren tijdens het werk als we ze in teams laten werken. Door dit goed gestructureerd te doen, bouwen ze een competentie op. En een veiligheid in het samenwerken en samen leven met anderen.

- Gevraagd: teamspeler -

Maintenance engineer
die op basis van technische analyses een grote inbreng heeft in het onderhoudsprogramma en de uitvoering daarvan

Uw profiel:
Een opleiding op HTS-niveau (werktuigbouwkunde) met affiniteit voor electro en besturingstechnieken, gekoppeld aan een relevante werkervaring bij voortschrijdende opgedaan in een productiebedrijf.
Naast een goed analyserend en sturend vermogen, beschikt u over een praktische instelling om op korte termijn concrete zaken naar te zetten. Bovenal bent u een teamspeler die een belangrijke bijdrage levert aan de prestaties van zijn collega's, ook buiten de technische dienst. U combineert uw technische kennis met een commerciële instelling.

CHAUFFEUR
voor trekker-oplegger met autolaadkraan (40 uur per week)

De chauffeur is voor Melzon een belangrijke vertegenwoordiger, die er voor zorgt dat de juiste artikelen op de juiste locatie worden geleverd.
Het lossen is een aanzienlijk bestanddeel van de werkzaamheden.
U bent flexibel en zelfstandig genoeg om in een klein team te kunnen werken.

ervaren verkoopmedewerker/star
(fulltime te Vlissingen)

De werkzaamheden behoren onder meer:
- Het te woord staan van klanten
- Het aannemen en verwerken van verkooporders
- De verwerking van zowel de in- als de uitgaande goederen

Functie-eisen:
- Goede communicatieve vaardigheden
- Commerciële en flexibele instelling
- Middelbare Technische Opleiding of ervaring in de automotive sector
- In teamverband functioneren
- Affiniteit met computers
- Rijbewijs
- Representatief voorkomen

CONSULENT (M/V)
in principe voor 36 uur, deeltijd is bespreekbaar

Functie-eisen:
- werk- en denkniveau op HBO-niveau, verkregen door opleiding en/of enige jaren relevante werkervaring
- enige jaren relevante werkervaring
- affiniteit met de doelgroep
- goede contactuele eigenschappen
- goede mondelinge en schriftelijke uitdrucksvaardigheid
- in teamverband kunnen werken
- stressbestendigheid, doorzettingsvermogen, flexibiliteit en aanpak
- beschikken over gemotoriseerd vervoer (i.v.m. de regio)

ERVAREN ASSISTENT ACCOUNTANT (M/V)

In deze functie ben je o.a. (mede)verantwoordelijk voor:
• het samenstellen van jaarrekeningen en tussentijdse rapportages;
• het in teamverband uitvoeren van bijzondere onderzoeken;

Deel 2 TEAM Klassenmanagement

Zo doet u het

T De T van Teams

Soorten Teams:

- *Het ThuisTeam*
- *Het Functionele Team*

Altijd in Teams van vier kinderen?

Hoe vormt u Teams?

Opstelling in het lokaal

E De E van Erg gestructureerd

Structuur met materiaal

- *Tafels in groepjes van vier*
- *Het gemak van een TeamBak*
- *Materiaal beschikbaar*
- *Tijdlezer beschikbaar*
- *Gebruik Teambordje*
- *Direct beschikbare uitloopactiviteiten*

Structuur in communicatie

- *StilteSignaal*
- *Teamvraag*
- *Genummerde plaatsen*
- *Oog- en schoudermakers*
- *Simultaan materiaal verdelen*
- *Takenbord*

Structuur in het leerproces

- *Instructie*
 - *Opdrachten in stappen*
 - *T-schema*
 - *Hapklare brokken*
- *Demonstraties*
- *Inoefenen*
- *Coachen*
- *Feedback op instructie*
- *Evaluatie/reflectie met leerlingen*

A De A van Aparte Activiteiten

Teambuilding
Klasklimaat
BreinPauze
Teamviering

Klasviering
Starten en afsluiten
Positief gedrag beïnvloeden
Persoonlijk contact maken

M De M van Matig geluidsniveau

Stemvolume afstemmen
StemChef in actie
Achtergrondmuziek
De stem van de leraar

E Erg gestructureerd

Communicatie 1

Gebruik StilleSignaal

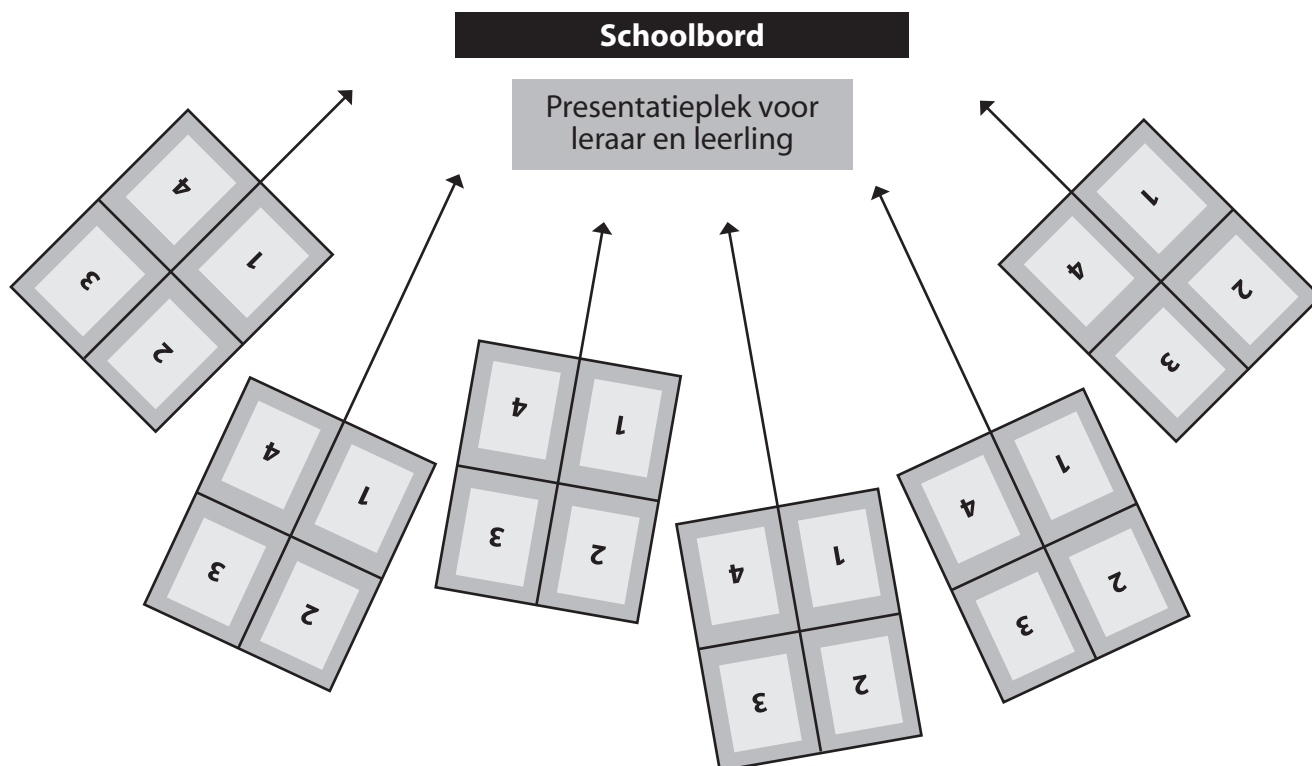
Wanneer diverse groepen in de klas actief bezig zijn, is het niet prettig om daar steeds weer bovenuit te moeten roepen met de opdracht even naar de leraar te luisteren. Bovendien zou op die manier alleen de leraar de verantwoordelijkheid dragen voor het stil worden en het luisteren naar de leraar.

In een TEAM Klassenmanagement-klas bepaalt de leraar wanneer het stil moet zijn. Hij geeft dat aan door met de hand een stopteken te maken. Elk kind neemt dat teken over en stopt onmiddellijk met wat het op dat moment zegt of doet. Kinderen die het stopteken niet opmerken, worden door hun klasgenoten non-verbaal gewaarschuwd.

Gebruik genummerde plaatsen

De bedoeling van de genummerde plaatsen is al uitvoerig aan de orde geweest in het vorige hoofdstuk. Toch komt het hier even terug omdat we het in dit hoofdstuk hebben over structuur in de communicatie. Door de plaatsen te nummeren, kunt u de communicatie makkelijker structureren, bijvoorbeeld door opdrachten per nummer te geven.

Teambuilding

Klasklimaat

BreinPauze

Teamviering

Klasviering

Starten & afsluiten

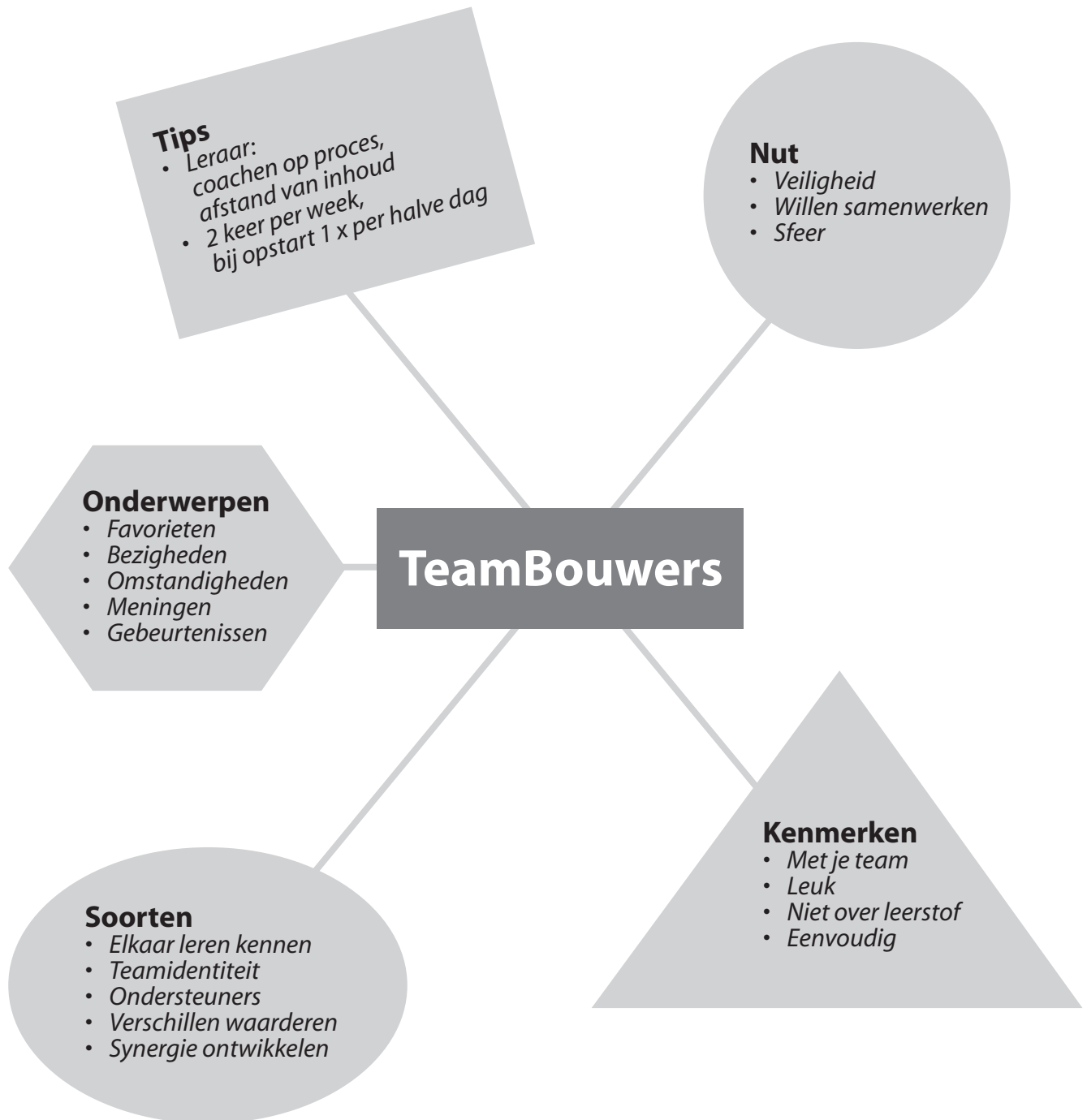
Positief gedrag beïnvloeden

Persoonlijk contact maken

A

Aparte activiteiten

Teambuilding in het kort

A Aparte activiteiten

KlasBouwer: Hoeken

Terwijl de leerlingen naar één van de hoeken van het klaslokaal gaan, ontdekken ze dat je op verschillende manieren kunt aankijken tegen een bepaald onderwerp. Ze begrijpen andere gezichtspunten dan die van henzelf en ze ontwikkelen een meer genuanceerde manier van denken.

De Vier Stappen

1. De leraar maakt de betekenis van de hoeken duidelijk

De leraar vertelt wat de alternatieven zijn voor iedere hoek van het lokaal. Bijvoorbeeld: "Als je kunstenaar zou worden, welk beroep zou je dan kiezen: fotograaf, schilder, beeldhouwer, vormgever?"

2. De leerlingen denken & schrijven

De leerlingen krijgen even de tijd om stil na te denken over hun keuze. Ze schrijven de naam van de hoek op een stukje papier. "Zonder het er met anderen over te hebben, schrijf de naam van je hoek op een blaadje."

3. De leerlingen gaan naar de hoeken

De leerlingen lopen nu naar de hoek die ze uitgekozen hebben. "Loop naar jouw hoek toe en ga bij iemand staan, met wie je straks gaat praten. Niet iemand uit je team."

4. TweeGesprek

In elke hoek praten de tweetallen over de redenen van hun voorkeur. "Praat er met z'n tweeën over waarom je je hoek hebt gekozen." Vraag een paar leerlingen te vertellen tegen de hele groep waarom zichzelf (of hun partner) tot deze keus kwamen.

Gespreksonderwerpen

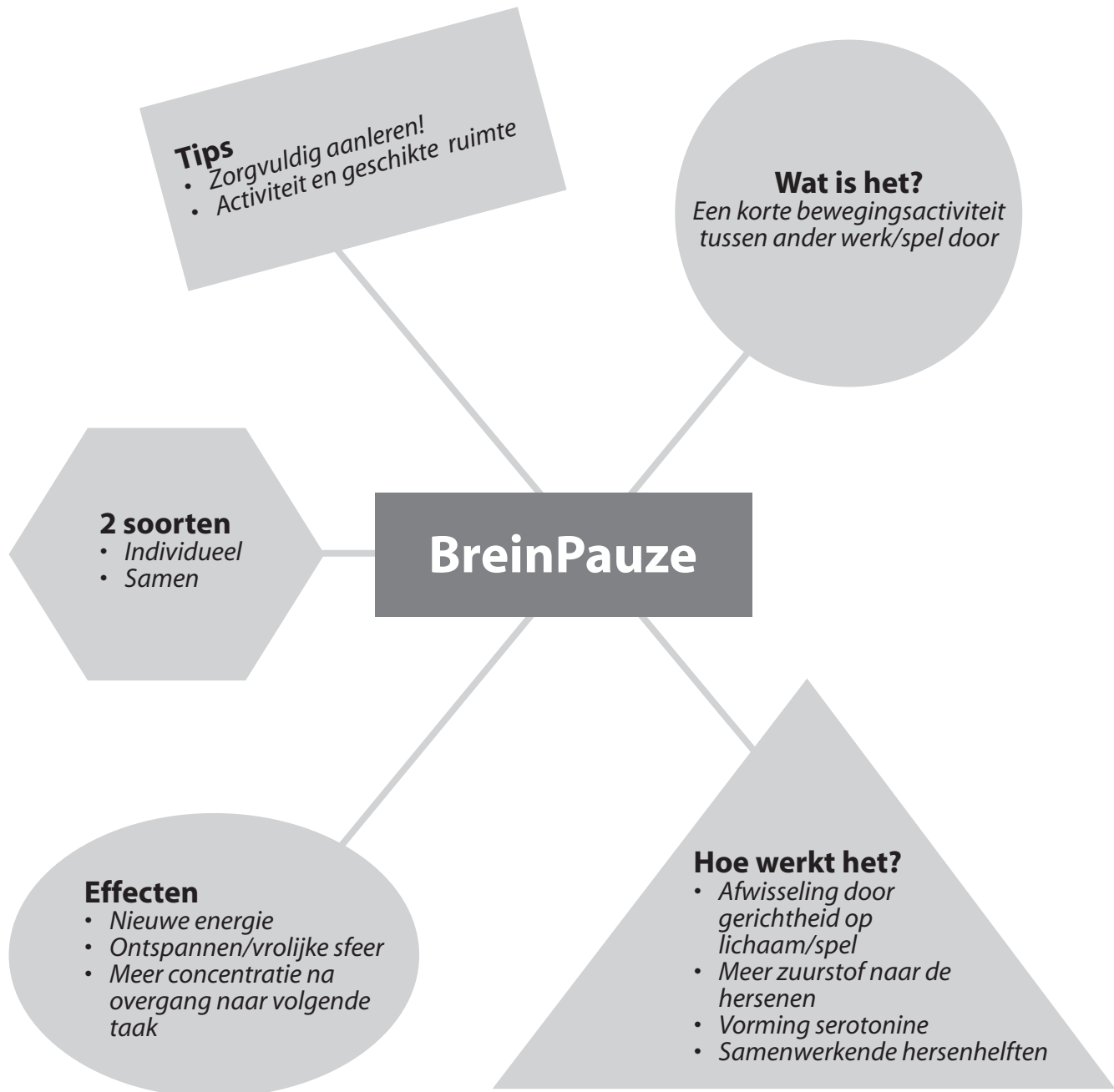
- Eten: Italiaans, Chinees, Grieks, Hollands?
- Auto: Citroën, Porsche, Ferrari, BMW?
- Seizoen: lente, zomer, herfst, winter?
- Instrument: piano, trompet, gitaar, drums?

Positieve bijwerking: goed voor het zelfbeeld, voor taal- en sociale ontwikkeling

- Door na te denken over hun keus ontwikkelen leerlingen reflectievermogen & zelfkennis.
- Argumenten zo goed mogelijk onder woorden brengen is goed voor de taalontwikkeling.
- Begrijpen van verschillende redeneringen draagt bij aan de sociale competentie.

A Aparte activiteiten

BreinPauze: in het kort

M**Matig geluidsniveau****Stemvolume afstemmen**

Veel leraren houden vooral van:

- "Ik praat, jullie zijn stil."
- "Jullie zijn aan 't werk, stil!"

Ze hebben de ervaring dat contact tussen de leerlingen en samenwerking van leerlingen leidt tot een geluidsniveau dat zichzelf (en sommige leerlingen) niet prettig vinden.

"Er zit nu eenmaal geen volumeknop op die leerlingen. Je kunt ze moeilijk een beetje zachter zetten!"

Daar zit eigenlijk de oplossing van het probleem: we rusten de leerlingen als het ware uit met een volumeknop! We leren ze bewust op verschillende volumes te praten!

- ▲ + ▲ **Klasstem**

"Ze moeten je overal in de klas kunnen horen." ... bijvoorbeeld bij klassengesprek, presentatie of rapportage aan de hele groep.

- ▲ + ▲ **Binnenstem** (ook wel: Teamstem)

"Je moet binnen je Team verstaanbaar zijn, maar andere groepen moeten niet horen wat je zegt."
... bij alle activiteiten in Teams.

- ▲ + ▲ **Liniaalstem** (ook wel, bij jonge kinderen: Pinkstem)

"Alleen dat ene kind moet je kunnen verstaan, stel je voor dat je tegen het eind van je liniaal praat."
... bij alle 1-1 contact en KlasBouwers.

*Erg zeldzaam:
kind met volumeknop*

Tips

- Goed inoefenen.
- Na een tijdje opnieuw inoefenen, dit blijft nodig.
- Als het niet goed gaat: eerder een tweetal of groepje benaderen dan de hele klas stilleggen.
- *Blijf voortdurend positief gedrag stimuleren.*
- Houd u zelf ook aan deze volume-gradaties!

M Matig geluidsniveau

Achtergrondmuziek

Met de juiste achtergrondmuziek:

- past de hartslag zich aan het tempo van de muziek aan;
- worden beide hersenhelften licht gestimuleerd;
- ontstaat er vervolgens een *alert ontspannen* instelling van de meeste leerlingen;
- werken ze met verhoogde concentratie.

Achtergrondmuziek

Letterlijk: op de achtergrond! Het volume moet zó laag zijn dat de muziek net te horen is.

Geluidsfilter!

Dezelfde achtergrondmuziek werkt als een filter op het geluid van de stemmen van de leerlingen die aan het leren zijn.

Geen groei van het geluid!

Dit voorkomt de groei van het geluid, die veel voorkomt. Het ene groepje is wat lawaaiiger, het andere kan zich net verstaanbaar maken en gaat wat harder praten, het volgende groepje moet nu ook weer harder praten, enzovoort.

De geschikte muziek

- 50-80 tellen per minuut (een rustige hartslag)
- transparant
- instrumentaal

Bijvoorbeeld:

- Mozart (Adagio uit Fluitkwartet nr. 1 in D Majeur);
- Bach (Largo uit Piano concert nr. 5 in F Mineur);
- de speciaal hiervoor gecomponeerde muziek van Gary Lamb;
- of de speciaal gearrangeerde muziek uit de 'Sound Health' serie.

Gary Lamb cd's info via www.bazalt.nl

Stap 0: Voorbereiden

Stap 1: Werken in duo's

Stap 2: In duo's en (soms) viertallen

Stap 3: Werken in teams introduceren

Stap 4: Werken in teams, definitief

Praktisch invoeren

Stap 0. Voorbereiden

Gelijk in Teams beginnen?

Wie daar tegenop ziet, moet dat beslist niet doen. Er zijn ook eenvoudiger te organiseren tussenvormen. De meest ideale vorm is naar ons idee het werken in Teams van vier. Beschouw die vorm wel als uiteindelijk doel, anders komt er maar al te makkelijk van uitstel afstel en dat is geen prettig perspectief voor optimaal Klassenmanagement.

Stap 0: Voorbereiden

Voor we het werken in Teams gaan invoeren maken we een gedetailleerd plan.

- We spreken af hoe de werkwijze er uit zal zien als we klaar zijn met de invoering.
- We verdelen de te ondernemen activiteiten en de daarbij behorende doelen in vier stappen en we geven precies aan welke doelen per stap gerealiseerd moeten worden. We gaan pas naar de volgende stap wanneer dat het geval is.
- We spreken af wie er samen gaan werken aan de invoering. Samenwerken kan betekenen elkaar helpen bij het voorbereiden van lessen, bij elkaar in de klas komen kijken en dat dan nabespreken, gewoon met elkaar ervaringen bespreken, enzovoort.
- We spreken af wat de rol van de adviseur zal zijn. Samen lessen voorbereiden, klassenconsultatie, feedback, samen planningen maken enzovoort.

4. Werken in teams en duo's, definitief.
Inbouwen in totale weekplanning. Borging.

3. Werken in teams en duo's, introductie.
Inrichting lokaal in thuisgroepen.
Doelen stap 4.

2. Werken in duo's en af en toe in viertallen.
Inslijpen management.
Doelen stap 3.

1. Werken in duo's.
Invoeren onderdelen TEAM Klassenmanagement.
Doelen stap 2.

0. Gedegen voorbereiding.
Hoe het is, hoe het moet worden.
Doelen stap 1.

